

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

روش مطالعه دروس پایه یازدهم تجربی

حمیدرضا محروقی – روانشناس و مشاور تحصیلی

وب سایت: drmahrooghi.ir

آیدی پیام رسان: @psycho_mehr

روش مطالعه دروس خواندنی (حفظی)

دروس خواندنی (حفظی): دروسی که تسلط در آنها با مطالعه اتفاق می افتد. مطالعه + مرور
روانشناسی، جامعه شناسی، قسمت هایی از زیست، منطق، فلسفه و...

- ▶ خواندن اجمالی
- ▶ طرح سوال
- ▶ خواندن
- ▶ توضیح دادن
- ▶ مرور ذهنی و ترسیم نقشه مفهومی
- ▶ تست زنی

روش مطالعه دروس خواندنی (حفظی)

روش PQ4R

این روش مخفف عبارت‌های

پیش‌مطالعه (Preview)

پرسش (Question) و ۴ مفهوم

خواندن (Read)،

تأمل و بازنگری (Reflect)

از حفظ خواندن (Recite)

مرور (Review)

✓ در دروس خواندنی از صد درصد زمان مطالعه ۶۰ یا ۷۰ درصد به مطالعه کردن و ۳۰ تا ۴۰ درصد را به تست زدن اختصاص دهیم.

✓ تست آموزشی در درس ریاضی و فیزیک در یک ساعت ۲۰ تست

✓ برای درس زیست و شیمی در یک ساعت ۳۰ تست آموزشی

✓ دروس عمومی و اختصاصی انسانی (غیر از ریاضی) ۴۰ تست آموزشی

مطالعه دروس تحلیلی

دروس تحلیلی دروسی هستند که لازمه تسلط بر آنها تمرین و تکرار فراوان است.

- ▶ مطالعه پیش نیاز
- ▶ پیش خوانی و طرح سوال
- ▶ مطالعه جزوه درسی
- ▶ حل تمرینات کتاب مدرسه
- ▶ تست زنی و تیپ بندی تست ها
- ▶ خلاصه نویسی کل فصل مرور ذهنی

مطالعه دروس تحلیلی

چک کردن پیش نیاز: اگر مبحثی که می خواهیم مطالعه کنیم پیش نیاز داشت قبل از مطالعه درس در قالب چند سوال یا آزمون چک کردن انجام شود که باعث مرور پیش نیاز شده. اگر در پیش نیاز مشکل داشت باید مجدد مطالعه شود

پیش خوانی و طرح سوال: کتاب مدرسه پیش خوانی شود. کمک می شود به مطالعه جزوه درسی یا درسنامه. کارکرد درسنامه یا جزوه معلم فهم کتاب درسی است.

در دروس تحلیلی ۳۰ الی ۴۰ درصد زمان مطالعه را به خواندن اختصاص دهیم و ۶۰ الی ۷۰ درصد تایم را به حل مثال ها و تمرینات کتاب مدرسه، تست زنی و خلاصه برداری اختصاص دهیم. در دروس تحلیلی تست زدن بخشی از پروسه آموزش است.

روش مطالعه درس زیست شناسی

باید در نظر داشته باشید که زیست شناسی درسی حفظی-مفهومی بوده و مفاهیم آن قابلیت زیادی برای طرح سوالات مفهومی دارند پس نباید مطالب آن را صرفاً حفظ کنید. **درس زیست فهمیدنی است و باید تکیه بر کتاب باشد.**

مطالعه زیست شناسی به طور کلی ۳ گام اصلی دارد

► گام اول: متن را آنالیز کن!

اولین مرحله برای مطالعه زیست شناسی بررسی و آنالیز متن کتاب درسی است. در این مرحله به صورت روزنامه وار متن کتاب را بخوانید و با کلیات هر صفحه آشنا شوید. توجه کنید که مطالب زیست سنگین و حجیم بوده و نباید برای اولین بار یک گفتار را یکجا و پشت سر هم بخوانید. بعد از خواندن چند صفحه چند دقیقه استراحت داشته باشید تا مغز شما فرصت پردازش اطلاعات را داشته باشد. مرحله اول مطالعه نباید خیلی زمان از شما بگیرد هدف از این مرحله این است که شما با تیترهای اصلی و موضوع کلی متن آشنا شوید.

روش مطالعه درس زیست شناسی

► گام دوم: خط به خط متن کتاب را بخوان !

حالا که کلیات موضوع را متوجه شدید خط به خط متن درس را مطالعه کنید در این مرحله نیاز است که شما با تمرکز و صرف وقت کافی به خوبی روی متن درس مسلط شوید. در هنگام مطالعه به شکل های کتاب و رنگ های آنها و عبارتهایی که در شکل نوشته شده است و زیرنویس های آنها دقت کنید (به عبارتی، شکل های کتاب خواندنی است نه دیدنی!).

کلمات در زیست هم در امتحان نهایی و هم در کنکور نقش مهمی دارند. لذا کلمات کلیدی و نکات مهم درس را هایلایت کنید. نکته ای که در مطالعه زیست شناسی اهمیت دارد این است که همه مطالب کتاب مهم بوده و ممکن است توجه طراحان امتحان نهایی و کنکور را جلب کند پس هیچ بخشی را حذف نکرده و روی همه موارد فکوس کنید.

روش مطالعه درس زیست شناسی

► گام سوم: آنچه فهمیدی را بازگو کن!

در مرحله آخر وقتی که هر صفحه را به طور کامل مطالعه کردید کتاب را ببندید و سعی کنید مطالبی که از آن صفحه یادگرفتید را برای خودتان توضیح دهید. اینکار به شما کمک می کند که متن درس را درک کرده و مفهوم آن را متوجه بشوید. در این مرحله اگر توضیحات شما شامل همه گفته های کتاب باشد روی متن درس تسلط دارید ولی اگر بخشی را نمی توانید توضیح دهید یا از قلم انداخته اید نیاز است مجدداً به کتاب مراجعه کرده و مرحله دوم را تکرار کنید.

► وسواس مطالعاتی، مشکل اکثر دانش‌آموزان!

- با توجه به مراحل که گفته شد اغلب دانش‌آموزان با طی کردن مراحل بالا ممکن است دچار وسواس مطالعاتی شوند. برای جلوگیری از بروز این مشکل استفاده از ساعت در زمان مطالعه و مشخص کردن زمان برای مطالعه هر صفحه است. به طوریکه اگر برای اولین بار یک فصل را می‌خوانید در حالت استاندارد لازم است حداقل در یک ساعت ۳ صفحه‌ی زیست را بخوانید یعنی حدوداً تایم مورد نیاز برای هر صفحه ۱۵ الی ۲۰ دقیقه می‌باشد. در ضمن برای حل مشکل وسواس مطالعاتی می‌توانید قبل از شروع مطالعه تست یا نمونه سوال تشریحی حل کنید تا متوجه اشکالات خود شده و روی نقاط ضعف خود کار کنید.

▶ مرور لازمه مهارت!

لازمه تسلط بر متن کتاب درسی زیست شناسی تکرار، تمرین و مرور است پس اگر شما بار اول مطالعه نتوانستید تمام متن را یاد بگیرید کاملاً طبیعی بوده و با برنامه‌ریزی و مرور مطالب می‌توانید روی آنها به مهارت کافی دست پیدا کنید. پس سعی کنید مطالعه زیست شناسی را هر روز در برنامه درسی خود داشته باشید.

▶ خلاصه نویسی زیست ؟!

نوشتن خلاصه برای درس زیست شناسی خیلی توصیه نمی‌شود زیرا همانطور گفته شد تمام مطالب زیست حائز اهمیت است و باید به تمام موارد به خوبی دقت کنید لذا بجای وقت گذاشتن برای تهیه خلاصه نویسی، متن درس را چندین بار مرور کنید.

خلاصه روش مطالعه درس زیست شناسی

▶ ابتدا منبع اصلی کتاب را بخوانید (یک پاراگراف را بخوان سپس کتاب را ببند و روی یک کاغذ سفید آنچه را متوجه شدی بنویس سپس کتاب را باز کرده و مطالب نوشته شده را با کتاب مقایسه کن) - بعد از مطالعه مبحث کتاب برای فهم بیشتر و رفع اشکال به درسنامه مراجعه بعد از آن تست آموزشی کار شود سپس دوباره به سراغ کتاب رفته تستهایی که مشکل داشتی را پیدا کن بعد مجدد تست بزن و در صورت تسلط کامل خلاصه نویسی یا حاشیه نویسی داشته باش.

▶ تصاویر را بخاطر بسیار. در کنکور از تصاویر هم سوال میاد

▶ درس زیست درس جزئیات هست. قیدها مهم است. با یک خودکار یا مارکر قیدها را پررنگ کن

▶ مرور های متوالی بسیار مهم است

▶ ترسیم نقشه مفهومی و مبحثی خواندن و ارتباط دادن مطالب به هم مهم است

روش مطالعه درس شیمی

- ▶ شیمی درسی ترکیبی از مطالب حفظی، محاسباتی و مفهومی است بطوریکه در **امتحان نهایی شیمی** ۳۰-۳۵ درصد سوالات را مسئله تشکیل داده و باقی سوالات از مطالب حفظی مطرح می شود که حفظیات این درس نیاز به تکرار و مرور زیادی دارد و همین موضوع، خواندن و نتیجه گرفتن در این درس را برای دانش آموزان سخت می کند.
- ▶ پس با توجه به این مسئله در نظر داشته باشید برای **مطالعه درس شیمی** هم به مطالب حفظی و هم به مسئله های عددی باید بپردازید.
- ▶ برای مطالعه و آمادگی **امتحان نهایی درس شیمی**، بهترین منبع، کتاب درسی شیمی است. پس کتاب درسی را طبق ۴ مرحله زیر به خوبی مطالعه کنید:
- ▶ **مرحله اول: پیش خوانی کنید!**
- ▶ برای شروع مطالعه نگاه کلی به متن درس بیندازید. در این مرحله تیترها را بخوانید و درباره آنها فکر کنید و با تورق سریع، متن درس را آنالیز کنید. هدف ما از این مرحله این است که موضوع کلی متن را متوجه شوید.

روش مطالعه درس شیمی

▶ مرحله دوم: روی متن درس عمیق شو!

▶ خوب حالا که با تورق سریع درس متوجه کلیات مطالب شدید، به خوبی متن درس را ریز به ریز مطالعه کنید و روی متن کتاب درسی مسلط شوید. در این مرحله کلمات کلیدی و مهم را مشخص کنید و از متن درس نکته برداری کنید می توانید نکات مهم را لیست کنید یا به صورت حاشیه نویسی در کتاب یادداشت کنید.

▶ هنگام مطالعه متن کتاب درسی شیمی به نکات زیر عکس‌ها، مطالب حاشیه کتاب، شکل‌های کتاب، رنگ شکل‌ها، اعداد و اطلاعات جدول‌ها به خوبی توجه داشته باشید و سعی کنید که فرمول‌هایی که در کتاب مطرح شده است را حفظ کرده و آنها را خلاصه نویسی کنید. اینکار باعث می‌شود که مطالب بهتر در حافظه شما ثبت شود و در زمان امتحان راحت‌تر آنها را به خاطر بیاورید.

روش مطالعه درس شیمی

▶ **مرحله سوم: مسئله ها رو بررسی کن!**

- ▶ حدود ۳۵-۳۰ درصد سوالات امتحان نهایی را سوالات محاسباتی تشکیل میدهند پس با دقت و تمرکز به بررسی مسئله ها و فرمول‌هایی که در کتاب درسی آمده است بپردازید. بعد از اینکه فرمول‌ها را خواندید سعی کنید مرحله به مرحله طرز استفاده از آنها را در مسئله ها یاد بگیرید.
- ▶ نکته ای که در این مرحله اهمیت دارد این است که بجای اینکه مسئله ها را حفظ کنید تیپ‌های مختلف سوالات را یاد بگیرید و برای هر تیپ نمونه سوال حل کنید تا تسلط شما بیشتر شود. در این مرحله می‌توانید از کتاب‌های کمک آموزشی یا جزوه معلم استفاده کنید. برای یادگیری بهتر و دوره راحت‌تر مطالب، تیپ‌های سوالات را خلاصه نویسی کنید و برای هر تیپ یک مثال بزنید تا بتوانید با حل کردن مثال‌ها، تیپ مورد نظر را مرور کنید.

روش مطالعه درس شیمی

▶ گام چهارم: مرور کردن، تیر آخر یادگیری!

بعد از انجام کامل مراحل مطالعه، دوباره متن کتاب را دوره و مرور کنید و نکاتی که از متن کتاب استخراج کردید و خلاصه نویسی کردید را مجدداً مطالعه کنید.

توجه داشته باشید که مطالب درس شیمی بشدت فرار هستند و نیاز به مرور و دوره زیاد دارند پس با مرور بیشتر، مطالب را در حافظه بلند مدتتان ذخیره کنید.

روش مطالعه درس شیمی

► درس شیمی را چگونه خلاصه کنیم؟

همانطور که اطلاع دارید درس شیمی ترکیبی از مطالب حفظی و سوال‌های محاسباتی است پس برای خلاصه نویسی شیمی روش‌های مختلفی استفاده می‌شود.

► میتوانید نکات حفظی مهم را هایلایت کنید و یا از کشیدن جدول، حاشیه نویسی و ساختن فلش کارت استفاده کنید. همچنین برای مسائل محاسباتی پیشنهاد می‌شود فرمول‌ها و تیپ‌های مختلف سوالات را به روش نمودار درختی خلاصه کنید و برای هر کدام از فرمول‌ها یک مثال بنویسید تا در مرحله چهارم مطالعه، مرور راحت‌تری داشته باشید.

خلاصه روش مطالعه درس شیمی

- ▶ بخش حفظی و مفهومی را با تکرار و مرور و بخش مسائل را با تمرین و تست فراوان می توان مسلط شد.
- ▶ روش مطالعه حفظیات: ۱- مطالعه کتاب درسی و درسنامه ۲- بلافاصله بعد از مطالعه تست آموزشی بزن
- ۳- مطالب مهم را شناسایی و نکته برداری کن ۴- استفاده از جعبه لایتنر یا به یاد قلم چی
- ▶ روش مطالعه مسائل شیمی: ۱- مطالعه درسنامه و کتاب درسی ۲- بهتر است برای فهم مساله اطلاعات مساله را یادداشت کنی ۳- فرمول حل مساله را بنویس ۴- تست آموزشی کار کن و در صورت بلد نبودن بجای استفاده از پاسخخانه به کتاب یا درسنامه مراجعه شود.
- ▶ بصورت تیپ بندی شده تست بزن. تیپ سوال یعنی سوالاتی که معمولا روش حل مشابهی دارند و با یک فرمول یکسان حل می شوند.
- ▶ از شکل ها و آزمایش ها غافل نشوی

روش مطالعه فیزیک تجربی

درس فیزیک دارای مباحث حفظی، مفهومی و مسائل عددی می باشد

► روش مطالعه بخش حفظی فیزیک

برای مطالعه این بخش بهترین کار این است که ابتدا قسمت های حفظی را در جزوه معلم و سپس همان قسمت را از متن کتاب درسی به خوبی مطالعه کنید. زیر کلمات کلیدی و نکات مهم را خط بکشید تا هم بیشتر در خاطرتان ثبت شود و هم هنگام دوره مطالب سرعت بیشتری داشته باشید. حتی این مطالب را خلاصه نویسی کرده و به صورت لیست بنویسید.

روش مطالعه فیزیک تجربی

► روش مطالعه بخش مفهومی فیزیک

مطالب مفهومی بخش عمده ای از کتاب درسی و امتحان نهایی فیزیک را تشکیل می دهند، بنابراین توصیه می کنیم روی این بخش به خوبی وقت گذاشته و سعی کنید مطالب را عمیقاً درک کنید. منبع اصلی مطالب این بخش هم کتاب درسی است و سوالات خارج کتاب طراحی نمی شود پس با دقت مطالب کتاب را مطالعه کرده، مفاهیم را درک کنید و بین مفاهیم ارتباط برقرار کنید. برای درک بهتر می توانید از کتب کمک درسی و جزوه معلمان هم استفاده کنید.

روش مطالعه فیزیک تجربی

▶ روش مطالعه مسائل عددی فیزیک

▶ برای موفقیت در این بخش لازم است شما فرمول ها، مفهوم و کاربرد آنها را به خوبی درک کرده و تکرار و تمرین و استفاده در مسائل یادگیرید. حفظ کردن فرمول ها برای حل مسائل نه تنها کافی نیست بلکه ممکن است بدلیل حجم بالای فرمول ها، مشابهت آنها با یکدیگر و استرس جلسه امتحان از خاطرتان برود و نتوانید مسئله را حل کنید بنابراین توصیه می کنیم فرمول های مادر را فلش کارت نویسی کنید و از حفظ کردن فرمول ها خودداری کنید!

▶ بعد از اینکه مفاهیم و فرمول ها را یادگرفتید مثال های کتاب را بخوانید و قدم به قدم روش حل سوالات را بررسی کنید. در مرحله بعد سعی کنید تمرین ها کتاب را حل کنید و بعد به حل نمونه سوالات امتحانی فیزیک بپردازید تا به خوبی با سوالات مختلف آن مبحث آشنا بشوید. در این مرحله سوالات فیزیک را به صورت تیپ بندی خلاصه کرده و برای هر تیپ مثال بزنید.

مراحل حل مسائل فیزیک

▶ گام اول: شناسایی مفهوم های مرتبط

برای رسیدن به جواب درست، یک راه حل درست لازم است؛ بنابراین گام اول بسیار اهمیت داشته و نقشه راه شما را برای حل مسئله مشخص میکند لذا قبل از اینکه حل مسئله را شروع کنید بررسی کنید که کدام فرمول و کدام مفاهیم در سوال استفاده شده است و باید از چه راهی مسئله را حل کنید. پس با آرامش و تمرکز روی انتخاب راه حل فکر کنید.

▶ گام دوم: طراحی معادله

در این مرحله بر اساس مفاهیمی که در مرحله اول فهمیدید و فرمولی که انتخاب کردید با در نظر گرفتن داده ها (معلومات) و خواسته ها (مجهولات) مسئله، معادله ای را طراحی و حل کنید و مجهولات مسئله را بیابید.

▶ گام سوم: ارزیابی پاسخ

بعد از اینکه پاسخ مجهولات را بدست آوردید از خودتان بپرسید که «آیا پاسخ من معنا دار است؟» معنادار بودن پاسخ یعنی اینکه جواب نهایی بدست آمده با مفاهیم اولیه فیزیک تطابق داشته باشد

خلاصه روش مطالعه فیزیک تجربی

* شروع با درسنامه یا جزوه سپس مطالعه مثال ها و حل کردن مثال ها بدون کمک. اگر در حل مثال ها مشکلی نداشتی مطالعه ادامه درسنامه و اگر مشکل بود مطالعه مجدد درسنامه.

* بعد از مطالعه درسنامه سراغ تمرین های کتاب درسی برو. حل تمرین های کتاب درسی دروازه ورود به تست زنی می باشد.

* بلافاصله بعد از درسنامه و تمرین تست آموزشی بزن. بعد از دو روز تستهای زمان دار زده شود.

*اطلاعات مسأله را یادداشت کن

*از یکاهای فیزیکی غافل نشوی

*فرمول مساله را بنویس

*در زمان تست زدن در منزل به صورت تیپ بندی شده تست بزن.مجموعه سوالاتی که روش حل یکسانی دارند و معمولا با یک فرمول حل می شوند.

روش مطالعه ریاضی

► کتاب درسی را با حوصله مطالعه کن!

برای موفقیت در امتحان نهایی ریاضی لازم است به خوبی روی فعالیت ها، کاردرکلاس ها، مطالب حفظی و تمارین کتاب مسلط شوید. در این مرحله سعی کنید مطالب کتاب را درک کنید و آنها را حفظ نکنید برای یادگیری بهتر مفاهیم کتاب قدم به قدم فعالیت ها را حل کنید و کاردرکلاس ها را به خوبی مطالعه کنید حتی سعی کنید فرمول ها و کادرهای آبی کتاب را هم یاد بگیرید و آنها را تا جایی که ممکن است برای خودتان اثبات کنید و بعد به خاطر بسپارید در این مرحله می توانید از خلاصه نویسی هم کمک بگیرید و فرمول ها و مطالب حفظی را خلاصه کنید.

بعد از اینکه فعالیت ها و کاردرکلاس های هر درس را مطالعه کردید به حل تمرین های انتهای هر درس بپردازید و با دقت تمارین را حل کنید سعی کنید برای حل تمارین از راه حل هایی که در فعالیت ها یادگرفتید استفاده کنید. در حل تمرین های کتاب سوالاتی که مشکل دارید و یا فکر میکنید که مهم هستند را هایلایت کنید.

► تمرین و تکرار، رمز موفقیت در امتحان ریاضی!

مهم ترین عامل برای موفقیت در امتحان نهایی ریاضی حل نمونه سوال و تمرین است پس بعد از اینکه روی مفاهیم و تمارین کتاب مسلط شدید نمونه سوال حل کنید. سعی کنید نمونه سوالات را به شیوه ی کتاب حل کنید و راه حل های خود را تمیز و مرتب

بنویسی

خلاصه روش مطالعه ریاضی

باید ریاضی پایه را خوب بلد باشی. پیش نیازها حتما مطالعه شود

▶ ریاضی را بصورت موضوعی بخوان. نباید سال به سال خوانده شود. مثلا مبحث تابع که هم در دهم و هم یازدهم و هم دوازدهم هست را با هم بخوان. بنابراین تهیه کتابهای جامع خوب است

▶ انجام تمرین زیاد مهم است. با تست مرور کن

▶ ابتدا درس نامه را بخوان. بعد مطالعه مثال ها. بعد حل مسائل بدون کمک. اگر نتوانستی حل کنی مجددا به کتاب و درسنامه مراجعه کن. در صورت حل مسائل، مطالعه ادامه درسنامه.

▶ بلافاصله بعد از درسنامه و تمارین کتاب درسی تست بزن.

روش مطالعه ادبیات فارسی

ادبیات فارسی به طور کلی شامل سه بخش قلمرو ادبی، قلمرو زبانی و قلمرو فکری است که هر کدام از این قسمت ها روش مطالعه خاص خود را دارند.

۱) قلمرو زبانی

بخش اول سوالات امتحان نهایی به این بخش اختصاص داشته و حدودا ۷ نمره دارد. سوالات این بخش شامل معنی لغات، املاي واژه و دستور زبان است.

➤ معنی لغات

برای پاسخدهی به سوالات معنی لغات لازم است معانی لغات انتهایی کتاب را به خوبی مطالعه کنید ولی معانی لغات انتهایی کتاب کافی نیست و شما معانی لغات کل کتاب را باید بدانید بنابراین متن درس را بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را نمی دانید خط بکشید و معانی لغات را به صورت حاشیه نویسی در کتاب یادداشت کنید. علاوه بر این نکته ای که اهمیت دارد این است که در امتحان نهایی معانی لغات در جمله از شما خواسته می شود و باید در هنگام معنی کردن به معنی کلی جمله هم توجه کنید.

➤ املاي واژه

سوالات املاي واژگان از دیگر سوالات این قلمرو است که حدودا ۲ نمره دارد پس برای کسب نمره این بخش هم متن کتاب را بخوانید و به لغاتی که ارزش املايی دارد توجه کنید و با یک رنگ مشخص آنها را هایلایت کنید. سوالات املاي واژگان هم به صورت انتخاب املاي درست و یا تشخیص کلمه نادرست در متن سوال می شود و باید با توجه به معنی لغت در جمله املاي مناسب را انتخاب کنید.

➤ املاي واژه

سوالات این بخش حدودا ۴ نمره دارد، برای مطالعه این بخش ابتدا نکات دستوری انتهایی هر درس را مطالعه کرده و بعد کاربرد هر بخش را در متن درس بررسی کنید. یکی از نکات دستوری مهم در **امتحان نهایی ادبیات** شناسایی نقش کلمات در جمله است که برای این بخش نیاز دارید مطالب سال های گذشته را هم مرور کنید.

روش مطالعه ادبیات فارسی

۲) قلمرو ادبی.

آرایه های ادبی

بخش اعظم سوالات این قلمرو مربوط به سوالات آرایه های ادبی است، برای مطالعه آرایه های ادبی ابتدا هر آرایه را که در کتاب آمده است به صورت جداگانه مطالعه کنید و بعد کاربرد آن را در متن درس بررسی کنید به طوریکه متن کتاب را بخوانید و آرایه هر قسمت را مشخص کنید. با تکرار و تمرین و بررسی اشعار و متن های کتاب می توانید به خوبی در این بخش هم مسلط شوید. برای خلاصه نویسی این قسمت برای هر آرایه یک مثال بنویسید.

تاریخ ادبیات

این بخش حدود ۱ نمره دارد و برای مطالعه این قسمت کافی است نویسنده و شاعر هر درس را که در انتهای آن مطرح شده است بدانید.

حفظ شعر

مهارت حفظ شعر در امتحان نهایی حدودا ۱ نمره دارد که از تمام شعرخوانی های کتاب سوال طراحی می شود به این صورت که یک بیت یا یک مصراع شعر به صورت جای خالی مطرح شده و شما می بایست بیت درست را از حفظ بنویسید. برای تسلط روی این بخش شعر حفظی های کتاب را حتما شبی یکبار مطالعه کنید.

روش مطالعه ادبیات فارسی

۳) قلمرو فکری

مهم ترین قلمرو، قلمرو فکری است که حدوداً ۸ نمره دارد و شامل سوالات درک مطلب، معنی و مفهوم نثر، معنی و مفهوم نظم است.

درک مطلب

درک مطلب ۴ نمره دارد و سوالات این بخش شامل درک مطلب از متون نثر و نظم کتاب است، توجه کنید که منبع اصلی برای امتحان نهایی ادبیات کتاب درسی است پس تمام متون و شعرهای کتاب را به خوبی مطالعه و تحلیل کرده و سعی کنید مفهوم عمیق آنها را درک کنید. در این مرحله نیاز است که به کنایه‌ها و نکات آنها آشنایی داشته باشید تا بتوانید مفهوم متن را درک کنید.

معنی و مفهوم نثر و نظم

معنی و مفهوم نظم شامل معنی و مفهوم شعرهای کتاب است که ۲ نمره داشته و معنی و مفهوم نثر شامل معنی و مفهوم متن‌های کتاب است که این قسمت هم ۲ نمره دارد. پس تمام متن‌های کتاب از جمله متون دروس و روانخوانی‌ها را مورد بررسی قرار بدهید. در این مرحله برای نتیجه بهتر می‌توانید از جزوه معلمان و کتب کمک درسی هم استفاده کنید.

خلاصه روش مطالعه ادبیات

- ▶ مبحثی بخوانید (مطالعه خود را بین چهار مبحث لغت و املا؛ آرایه های ادبی، قرابت معنایی و دستور زبان تقسیم کنید).
- ▶ متون و اشعار را بلند بلند برای خود بخوانید.
- ▶ اشکال صحیح نگارش لغات شبیه به هم را بیاموزید.
- ▶ معانی لغات دارای تلفظ یکسان را یاد بگیرید.
- ▶ هر دو هفته یکبار سوالات نهایی کار کنید.
- ▶ ادبیات را به شکل داستانی بیاموزید.
- ▶ لغات را در ساعات پایانی شب و قبل از خواب مرور کنید.
- ▶ دفترچه ای برای آرایه ها داشته باشید و آنها را خلاصه نویسی کنید.

روش مطالعه عربی

► برای مطالعه عربی به بخش‌های مختلفی باید توجه کنید؛ که این بخش‌ها شامل ترجمه لغات، ترجمه متن درس، قواعد و تمرین‌های کتاب درسی عربی است.

► گام اول: لغات کتاب رو به خاطر بسپار!

حدود ۱۳ نمره امتحان نهایی عربی از بخش ترجمه است؛ با این اوصاف برای مطالعه امتحان نهایی بهتر است از این بخش شروع کنید. پس با اولین گام یعنی مطالعه و تسلط روی معنی کلمات استارت بزنید. اول سعی کنید معنی لغاتی که ابتدای هر درس آمده است را به خوبی به خاطر بسپارید.

برای حفظ کردن بهتر معنی لغات آنها را در بازه‌های زمانی نزدیک به هم تکرار و مرور کنید. بعد از اینکه روی اکثر لغات و کلمات مسلط شدید، لغاتی که فکر میکنید برایتان سخت‌تر و فرارتر است را، هایلایت کنید و برای خودتان لیست کنید. لیست کلمات را روی صفحه اول هر درس یادداشت کنید؛ این کار به شما کمک می‌کند تا شب امتحان مجموعه‌ای از لغاتی که نیاز به مرور بیشتر دارد را به صورت یکجا داشته باشید.

روش مطالعه عربی

► گام دوم: روی متن کتاب مسلط شو!

بعد از اینکه تقریباً روی اکثر کلمات مسلط شدید گام دوم یعنی مطالعه متن درس را استارت بزنید. برای ترجمه صحیح متون عربی رعایت نکات دستوری اهمیت زیادی دارد؛ بنابراین سعی کنید به کاربرد کلمات در متن درس توجه کنید و اصول صحیح ترجمه را رعایت کنید؛ به طوریکه هر کلمه را متناسب با نقش آن در جمله ترجمه کنید و به مواردی مثل افعال و زمان آنها (ماضی، مضارع و...)، ضمایر، جمع یا مفرد بودن، صفت، معرفه و نکره توجه کنید. دقت به چنین مواردی می تواند ترجمه صحیحی را در اختیار شما قرار دهد و به این صورت می توانید حتی اگر معنی یک کلمه را فراموش کردید، جمله را به درستی ترجمه کنید و نمره کامل را دریافت کنید.

روش مطالعه عربی

▶ گام سوم: قواعد رو با دقت مطالعه کن!

گام بعدی، مطالعه قواعد کتاب عربی هست. از بخش قواعد در امتحان نهایی عربی به صورت مستقیم ۷ نمره سوال طرح میشود؛ پس سعی کنید قواعد کتاب را با دقت مطالعه کنید و مثال‌هایی که در بخش قواعد مطرح شده را به خوبی بررسی کنید. البته به این نکته توجه کنید که عربی درسی کاملاً به هم پیوسته است و برای گرفتن نمره خوب در امتحان نهایی درس عربی بهتر است قواعد سال‌های گذشته را هم مرور کنید.

▶ برای مطالعه قواعد عربی کدام روش مطالعه بهتره؟

برای یادگیری بهتر قواعد عربی میتونید از روش مطالعه learn to learn (یادگیری تا یاد دهی) استفاده کنید. یعنی بعد از اینکه قواعد یک درس را مطالعه کردید، مفاهیمی که یاد گرفتید را با زبانی ساده برای خود یا شخص دیگری توضیح بدهید.

▶ آیا قواعد رو میشه خلاصه نویسی کرد؟

بله. برای یادآوری و مرور بهتر قواعد عربی می‌توانید از خلاصه نویسی استفاده کنید تا شب امتحان مرور سریعی روی قواعد کتاب داشته باشید. یکی از روش‌های موثر خلاصه نویسی قواعد، روش نمودار درختی است، که باعث می‌شود تمام قواعد را به صورت کلی در یک صفحه دوره کنید. برای هر کدام از قواعدی که خلاصه کردید، مثال هم بزنید؛ این کار سرعت مرور شما رو بالاتر می‌برد.

روش مطالعه عربی

► گام چهارم: تمرینات کتاب رو با دقت بررسی کن!

هیچ بخشی از کتاب را از قلم نیندازید و تمام بخش‌های کتاب را با دقت تمام بررسی کنید. پس سوالات و مثال‌هایی که در بخش‌های *إعلمو*، *إختبرنفسک* و *تمارین* کتاب آورده شده را با دقت مطالعه کنید؛ در این مرحله سوالاتی که فکر می‌کنید مهم‌تر بوده یا برای شما دشوارتر است را هایلایت کنید؛ اینکار سرعت شما را در مرحله دوره و مرور تمارین بیشتر می‌کند.

خلاصه روش مطالعه عربی

- ▶ بین کلمات زبان عربی ارتباط برقرار کنید.
- ▶ کلمات عربی را کدگذاری کرده و بدین شکل به ذهن خود بسپارید.
- ▶ روی مبحث ترجمه وقت بیشتری بگذارید و تست های زیادی برای تسلط به آن حل کنید.
- ▶ از الگوهای درسی استفاده کنید.
- ▶ نکته برداری کنید اما خلاصه نویسی نه
- ▶ در خواندن متن های عربی به تلفظ های خود توجه نداشته باشید، به معنی و فهم آن دقت کنید.
- ▶ قواعد عربی را با قواعد فارسی مقایسه کنید تا درکشان برایتان ساده تر شود.

روش مطالعه دینی

مطالعه اصولی درس دینی چهار مرحله دارد:

مرحله اول:

مرحله پیش خوانی یا مطالعه سریع است. هدف اصلی این مرحله آشنایی شما با کلیات موضوع درس است. در این مرحله باید متن کتاب درسی دینی را با دقت بخوانید و نکات مهم و کلمات کلیدی را با هایلایت مشخص کنید.

نکته مهمی که باید در نظر داشته باشید این است که برای پاسخ به سوالات امتحان دینی لازم نیست واو به واو متن کتاب را حفظ کنید، حتی می توانید جمله بندی کتاب را تا حدودی تغییر بدهید، چیزی که اهمیت دارد رساندن مفهوم مورد نظر و نوشتن کلمات کلیدی است. کلمات کلیدی از نظر طراح سوال اهمیت زیادی دارد بطوریکه اگر کلمه کلیدی و مهمی را جا بیندازید نمره آن قسمت را از دست می دهید.

روش مطالعه دینی

مرحله دوم:

حالا که با کلیات متن درس آشنا شدید نوبت به مرحله دوم مطالعه، یعنی آنالیز متن می‌رسد. در این مرحله یک بار دیگر متن کتاب را پاراگراف به پاراگراف بادقت مطالعه کنید. وقت این است که حسابی در متن کتاب غرق شوید و عمیق و مفهومی متن کتاب دینی خود را بخوانید. بعد از خواندن هر پاراگراف مکث کرده و مطالبی که خوانده اید را در ذهنتان دوره کنید.

با توجه به مفهومی شدن سوالات درس دینی به آیه ها و پیوند مفهوم آنها با متن پاراگراف و شعرها به خوبی توجه کنید و سعی کنید مفهوم آیه یا شعر را به پاراگراف بالایی و پایینی آن ارتباط دهید، این کار باعث می شود آیه یا شعر بهتر در خاطرتان بماند.

روش مطالعه دینی

► مرحله سوم:

مرحله سوم مرحله تثبیت است. در این مرحله به ابتدای درس بروید و سعی کنید مطالب و مفاهیمی که از این درس خوانده اید را یادآوری کنید. مجدداً آیه‌ها را بخوانید و پیام آنها را برای خودتان توضیح دهید. به عبارتی به نحوی روی آیه‌ها مسلط شوید که اگر آیه‌ای به شما داده شد بتوانید موضوع آن و تیتراهایی که مرتبط با آن است را به یاد بیاورید. برای یادگیری بهتر می‌توانید از کتاب‌های کمک آموزشی معتبر که پیام آیه‌ها را توضیح داده استفاده کنید.

► مرحله چهارم:

این مرحله، مرحله دوره است. در این مرحله که بهتر است با فاصله زمانی از سه مرحله قبل انجام شود، دوباره متن کتاب را به صورت تورق سریع دوره کنید و سعی کنید مفهوم آیه‌ها و شعرها را برای خود یادآوری کنید. در این مرحله حتماً نمونه سوال دینی حل کنید تا دید بهتری نسبت به سوال‌هایی که ممکن است از آن درس مطرح شود، پیدا کنید.

روش مطالعه دینی

آیا درس دینی را می توان خلاصه نویسی کرد ؟

بله. برای خلاصه نویسی در درس دینی استفاده از روش نمودار درختی مناسب است. به این صورت که بعد از مرحله سوم یک نمودار درختی رسم کنید و در قسمت تنه اصلی نمودار موضوع اصلی درس و در شاخه ها تیترها، آیه ها، شعرها و کلمات کلیدی مربوط به آن تیترا را بنویسید. البته استفاده از خلاصه نویسی جهت مرور و یادآوری سریع مطالب خوانده شده است و در مرحله چهار مورد استفاده قرار می گیرد.

از آیات ابتدای هر درس هم سوال مطرح میشه؟

نه؛ نگران نباشید! آیات ابتدای هر درس و ترجمه آنها فقط برای مطالعه و آزمون شفاهی قرائت است و برای امتحان نهایی مورد سوال قرار نمی گیرد.

آیا نیاز هست که همه آیات کتاب دینی رو حفظ کنیم؟

آیه ها و شعرهایی که در درس دینی مطرح شده پتانسیل طرح سوالات مفهومی و سخت از این درس را افزایش داده به طوری که در سال گذشته امتحان دینی یکی از سخت ترین و چالشی ترین امتحانات نهایی بود!

پس فقط حفظ کردن مطالب دینی کافی نیست، بلکه باید به خوبی روی مفهوم مطالب، خصوصا پیام آیه ها در کتاب دینی متمرکز شوید.

متن عربی و هم ترجمه فارسی آیات حفظی بسیار مهم است و به احتمال زیادی توجه طراح سوال را جلب می کند ولی فقط آیاتی که با علامت { *} مشخص شدند، آیات حفظی محسوب می شوند و حفظ کردن آنها ضروری است.

روش مطالعه زبان انگلیسی

امتحان نهایی زبان شامل بخش های مختلفی است و بخش های (writing, Reading, listening, vocabulary و Grammar) را در بر دارد به طوری که هر بخش نحوه مطالعه منحصر به خود را دارد و مجموعاً ۴۰ نمره می باشد.

► مهارت شنیداری: Listening

سوالات امتحان نهایی زبان با این بخش شروع می شود و شامل ۹ نمره می باشد. فایل صوتی سوالات بخش شنیداری شامل حداکثر ۵ متن است که دو متن (۴ نمره) از متن های برگزیده کتاب بوده و سه متن (۵ نمره) از متون بیرون کتاب انتخاب می شود. البته نگران نباشید متون خارج کتاب هم در چهارچوب موضوعات کتاب بوده و در سطح کتاب است؛ توصیه می شود برای تمرین و تسلط بیشتر در بخش شنیداری به فایل های صوتی QR Cod کتاب توجه ویژه ای داشته باشید.

روش مطالعه زبان انگلیسی

متون خارج کتاب زبان برای امتحان رو چه کنیم؟!

متون به اصطلاح خارج کتاب درسی را معمولا به یکی از این دو صورت به شما خواهند داد:

حالت اول: بخش هایی از **READING** را برداشته و جای خالی می دهند، پس حتما هنگام مطالعه این بخش با دقت بیشتر متون را بررسی بفرمایید.

حالت دوم: هر کدام از درس های کتاب شما یک موضوع خاصی را دنبال می کنند و تمام واژگان و اصطلاحات آن درس حول محور آن موضوع است. خب حالا طراح می تواند متنی خارج از کتاب را انتخاب کند ولی باید دو مساله را حتما در نظر داشته باشد؛ یک اینکه حتما موضوع در کتاب اشاره شده باشد و دوم اینکه کلمات مورد نظر حتما در درس ذکر شده باشند. پس باز هم جای نگرانی نیست

متن را خوب بخوانید!!!

روش مطالعه زبان انگلیسی

واژگان: vocabulary

بخش بعدی، واژگان کتاب انگلیسی، معنی و مفهوم آنها و نیز شیوه به کار بستن کلمات در جمله را شامل می‌شود که شامل ۶ نمره است. البته کاربرد واژگان در امتحان نهایی زبان صرفاً به این بخش اختصاص پیدا نمی‌کند و در بخش های گرامر و ریدینگ و رایتینگ هم دانستن معنی کلمات به شما کمک می‌کند.

برای مطالعه کلمات ابتدا متن درس را بخوانید و هر کلمه ای که معنی آن را نمی‌دانید هایلایت کنید و با استفاده از لغت نامه معنی آن را لیست کنید، توصیه می‌کنیم که لیست کلمات را در صفحه اول هر درس یادداشت کنید تا مرور راحت تری داشته باشید. نکته مهم دیگر این است که صرفاً روی کلمات انتهای درس فوکوس نکنید به همه لغات کتاب توجه کنید. برای اینکه معنی واژگان بهتر در خاطرتان ثبت شود معنی آنها را در جمله یادگیرید و سعی کنید با آنها جمله بسازید.

روش مطالعه زبان انگلیسی

دستور زبان: Grammer

بخش گرامر ۷ نمره امتحان نهایی را در بر دارد. سوالات این بخش شامل سوالات ترجمه افعال، انتخاب فعل متناسب با ساختار جمله و ساخت جمله با مرتب کردن کلمات است که به شکل سوالات جای خالی، جورکردنی، مرتب کنید و چهارگزینه ای مطرح می شود. مطالعه این بخش را با قسمت گرامر کتاب شروع کنید و با دقت قواعد را بررسی کنید جهت تسلط بیشتر، در این مرحله می توانید از کتاب های کمک درسی و جزوه معلم استفاده کنید. برای یادگیری بهتر و مرور راحت تر، با استفاده از نمودار درختی مطالب این بخش را خلاصه نویسی کرده و برای هر گرامر مثال بزنید.

► مهارت خواندن: Reading

حدود ۱۰ نمره امتحان نهایی زبان انگلیسی به این بخش اختصاص دارد که شامل سه متن است و یکی از این سه متن که ۴ نمره دارد از کتاب درسی انتخاب می شود و دو متن دیگر که ۶ نمره داشته از متون خارج کتاب درسی است البته متن هایی مورد نظر است که همسو و هم سطح موضوعات کتاب درسی می باشد. سوالات بخش ریدینگ شامل سوالات مفهومی (که درک شما را از متن مورد نظر می سنجد)، سوالات مربوط به معنی کلمات، انتخاب بهترین عنوان برای متن، سوالات **refer to** و یا گرامر است که به صورت صحیح و غلط، پاسخ کوتاه، چهارگزینه ای طراحی می شود.

روش مطالعه زبان انگلیسی

فراموش نشه که متن های خارج کتابی که در قسمت **Reading** استفاده می شود، حتما موضوع و دایره واژگانی در کتاب درسی خواهد بود و این برای داوطلبانی که دوره های آزاد زبان را شرکت نکرده اند و یا به اصطلاح در این درس در حد محاوره نیستند جای نگرانی ندارد. صرفا باید متن زیاد دیده باشید. برای حل این مساله بهتر است که در طول سال تحصیلی هر هفته یک تا دو متن کار کنید، نتیجه شگفت انگیز خواهد بود.

► مهارت نوشتاری: writing

آخرین قسمت سوالات امتحان نهایی زبان مربوط به بخش رایتینگ است که حدودا ۸ نمره دارد. برای پاسخ دهی به سوالات این بخش هم به معنی لغات و هم به دانستن گرامر نیاز است و شامل تکمیل جمله ناقص با انتخاب معنی و گرامر مناسب، جمله سازی و نوشتن متن است که به صورت سوالات چهارگزینه، جای خالی، جمله سازی و نوشتن متن است.